

Strategies for Teaching Abstract Vocabulary in Thai for Early Childhood Learners through Aesop’s Fables Featuring Human Characters

Ratchaneechay Choeirod

Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus

Email: ratcha@kkumail.com

Phramaha Sarayut Jettra

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus

Email: sarayut.jet@mcu.ac.th

Phramaha Athiwat Buddanang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus

E-mail: athiwat.bud@mcu.ac.th

Phramaha Charun Sarakool

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Ratchasima Campus

E-mail: sarakool1987@gmail.com

Kitti Suwunla

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus

E-mail: tam1997kitti@gmail.com

Received	Reviewed	Revised	Accepted
04/01/2026	08/01/2026	26/01/2026	19/02/2026

Abstract

Background and Objectives: Early childhood learners are at a developmental stage in which understanding abstract vocabulary is still emerging. Therefore, Thai language instruction should employ learning materials that help connect word meanings with learners’ everyday experiences. Aesop’s fables, in particular, provide simple and accessible narratives that are suitable for young learners. This study aims to examine strategies for teaching abstract vocabulary in Thai for early childhood learners through Aesop’s fables featuring human characters.

Methodology: This study employed a qualitative research approach by analyzing the content of 13 Aesop’s fables featuring human characters. The fables were selected

through purposive sampling to ensure relevance to the learning context of early childhood learners.

Results: The findings revealed that strategies for teaching abstract vocabulary can be categorized into four types: (1) teaching through characters' behaviors, (2) teaching through cause-and-effect relationships, (3) teaching through problem-based situations, and (4) teaching through concrete comparisons. These strategies help early childhood learners understand abstract vocabulary by linking meanings to experiences, events, and tangible objects

Conclusion: The results indicate that Aesop's fables featuring human characters can serve as effective instructional media for teaching abstract vocabulary when teachers use appropriate explanatory strategies and actively guide meaning construction in a systematic manner.

Keywords: abstract vocabulary; early childhood learners; Aesop's fables; Thai language teaching

กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมในภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย ผ่านนิทานอีสปที่มีตัวละครเป็นมนุษย์

รัชณีฉาย เฉยรอด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

อีเมล: ratcha@kkumail.com

พระมหาศรายุทธ เจตรา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

อีเมล: sarayut.jet@mcu.ac.th

พระมหาอริวัฒน์ บุคตานาง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

อีเมล: athiwat.bud@mcu.ac.th

พระมหาขรันตร์ สาระกุล

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

อีเมล: sarakool1987@gmail.com

กิตติ สุวรรณลา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

อีเมล: tam1997kitti@gmail.com

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: เด็กปฐมวัยอยู่ในวัยที่กำลังพัฒนาการด้านการเข้าใจคำศัพท์นามธรรม การสอนภาษาไทยจึงควรใช้สื่อที่ช่วยเชื่อมโยงความหมายกับประสบการณ์ใกล้ตัว โดยเฉพาะนิทานอีสปเป็นสื่อที่มีเรื่องราวเข้าใจง่าย การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมในภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัยผ่านนิทานอีสปที่มีตัวละครเป็นมนุษย์

วิธีการวิจัย: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์เนื้อหาในนิทานอีสปที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 13 เรื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัย: ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ 1. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านพฤติกรรมของตัวละคร 2. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านเหตุและผล 3. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านสถานการณ์ปัญหา และ 4. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านการเปรียบเทียบเชิงรูปธรรม กลวิธีดังกล่าวช่วยให้เด็กปฐมวัยเข้าใจคำศัพท์นามธรรมด้วยการเชื่อมโยงกับประสบการณ์ เหตุการณ์ และวัตถุที่จับต้องได้

สรุปผล: ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่านิทานอีสปที่มีตัวละครเป็นมนุษย์สามารถเป็นสื่อการสอนคำศัพท์นามธรรมได้ หากผู้สอนใช้กลวิธีการอธิบายที่เหมาะสมและมีส่วนร่วมในการชี้แจงความหมายอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: คำศัพท์นามธรรม; เด็กปฐมวัย; นิทานอีสป; การสอนภาษาไทย

บทนำ

เด็กปฐมวัยยังอยู่ในช่วงพัฒนาการในการทำความเข้าใจระหว่างเหตุและผล จะรับรู้เฉพาะสิ่งที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า และยังไม่สามารถคิดเชื่อมโยงได้ว่าสิ่งนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร (Piaget, 1964 : 186) ซึ่งเด็กในวัยนี้อยู่ในระยะเตรียมการปฏิบัติการ (Preoperational Stage) มีทักษะทางภาษาและการคิดที่ตื้นเขิน รวมถึงต้องการการเรียนรู้ผ่านสื่อที่เป็นรูปธรรม (Cherry : 2025) การใช้นิทานอีสปที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ประกอบการอธิบายคำศัพท์นามธรรมจึงทำหน้าที่เป็นเครื่องมือทางการเรียนรู้ที่ช่วยลดความเป็นนามธรรมของภาษา ผ่านเหตุการณ์และพฤติกรรมที่เด็กสามารถสังเกตและตีความได้

การถ่ายโยงความหมายจากสิ่งที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมมาใช้ในการอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมเป็นกลวิธีหนึ่งที่สามารถมองเห็นภาพและเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างชัดเจน (อรุณวรรณ นิตุธร, 2561 : 119) ดังนั้นการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัยจึงควรอาศัยสถานการณ์หรือสิ่งที่เป็นรูปธรรมเพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจคำศัพท์นามธรรมได้อย่างเหมาะสมกับวัย

นิทานเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญสำหรับการพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2561 : 113) กล่าวว่า นิทานเป็นสื่อที่ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ที่กระหว่างผู้สอนและเด็ก โดยเด็กที่เติบโตมาพร้อมกับการฟังนิทานจะมีทักษะการใช้ภาษาได้ดีกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่ไม่ได้รับการส่งเสริมด้วยนิทาน ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องมีส่วนร่วมในการเล่า อธิบาย และชี้แจงความหมายไปพร้อมกับเด็กเพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นิทานอีสปจัดเป็นสื่อการสอนที่ได้รับความนิยมในการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากมีโครงสร้างชัดเจน ดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน และแฝงไปด้วยคุณธรรม อย่างไรก็ตามแม้ว่านิทานอีสปจะเหมาะสำหรับการปลูกฝังคุณธรรมแต่ยังมีข้อจำกัดในการช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของคำศัพท์นามธรรมได้อย่างลึกซึ้ง หากผู้สอนขาดการอธิบายที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก

การเรียนรู้คำศัพท์จึงเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาการด้านภาษาไทยในเด็กปฐมวัย การทำให้เด็กเข้าใจความหมายของคำอย่างแท้จริงจำเป็นต้องอาศัยบริบทที่ชัดเจน โดยใช้การอธิบายผ่านเหตุการณ์ การกระทำ และผลลัพธ์ของพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ได้ดี

ด้วยเหตุดังกล่าวงานวิจัยนี้จึงมุ่งวิเคราะห์นิทานอีสปที่มีตัวละครหลักเป็นมนุษย์ โดยไม่เลือกนิทานที่มีตัวละครเป็นสัตว์ เพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงเรื่องราวกับพฤติกรรมจริงของมนุษย์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมในภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัยผ่านนิทานอีสป

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา มีรายละเอียดดังนี้

1. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1.1 คัดเลือกนิทานอีสปจากหนังสืออมตะนิทานอีสป โดย ธนาภิต (2541)

1.2 คัดเลือกเฉพาะนิทานที่มีตัวละครหลักเป็นมนุษย์ เนื่องจากสามารถอธิบายคำศัพท์นามธรรมในบริบทของมนุษย์ได้ชัดเจนกว่าตัวละครที่เป็นสัตว์ ทั้งในด้านอารมณ์ พฤติกรรม ความสัมพันธ์ และเหตุการณ์ในชีวิตจริง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิทานอีสปจำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ 1) บ้านของนักปราชญ์ 2) พ่อกับลูกสาวและคำอธิษฐาน 3) ความโลภและความริษยา 4) คนตระหนี่กับทองคำ 5) นักโทษประหารกับมารดา 6) เด็กเล่นน้ำ 7) คนเลี้ยงวัวกับวัวที่หายไป 8) กระเป๋าสองใบ 9) มัดแขนงไม้ 10) กัปตันนายเรือกับผู้โดยสาร 11) เศรษฐีกับยาจก 12) คนเรือแตกกับกวี และ 13) พ่อค้าถ่านหินกับผ้า

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย มีดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดกลุ่มเนื้อหาตามกลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรม โดยพิจารณาจากลักษณะการถ่ายทอดความหมายที่ปรากฏในนิทาน

2.2 นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ พร้อมสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งถัดไป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมในภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัยด้วยนิทานอีสป สามารถจำแนกออกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ 1. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านพฤติกรรมของ

ตัวละคร 2. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านเหตุและผล 3. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านสถานการณ์ปัญหา และ 4. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านการเปรียบเทียบเชิงรูปธรรม ดังนี้

1. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านพฤติกรรมของตัวละคร

กลวิธีนี้พบในนิทานจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1. บ้านของนักปราชญ์ และ 2. พ่อกับลูกสาวและคำอธิษฐาน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

เมื่อชาวกรีกเดินผ่านมักจะแวะเข้าไปถามว่า “อาจารย์ ทำไมท่านจึงสร้างบ้านหลังเล็กนัก ดูช่างไม่เหมาะสมกับชื่อเสียงของท่านที่โด่งดังเลื่องลือไกลทุกหนทุกแห่งทั่วโลก” โขกระติสได้ตอบว่า “เพราะข้าพเจ้าตั้งใจจะต้อนรับแต่**มิตรแท้**เท่านั้น”

(บ้านของนักปราชญ์, หน้า 135)

จากตัวอย่างที่ 1 คำศัพท์นามธรรมคำว่า “มิตรแท้” ได้สอนเกี่ยวกับการเลือกคบคนว่ามิตรแท้ไม่ได้วัดจากชื่อเสียงหรือทรัพย์สิน แต่เน้นคุณค่าภายในของบุคคล

ดังนั้นผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนโดยใช้บทสนทนาที่เรียบง่ายเพื่อถ่ายทอดแนวคิดเชิงนามธรรม

ตัวอย่างที่ 2

ชายผู้เป็นพ่อได้ยินดังนั้นก็ได้แต่รำพึงว่า “ในเมื่อพี่สาวของเจ้าต้องการ**ฝน** ส่วนเจ้านั้นต้องการ**แดด** แล้วนี่พ่อควรจะทำอธิษฐานขอต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้าบันดาลให้**ฝนตกหรือแดดร้อนจ้าดี**”

(พ่อกับลูกสาวและคำอธิษฐาน, หน้า 179)

จากตัวอย่างที่ 2 คำศัพท์ที่เกี่ยวกับความต้องการได้รับการนำเสนอผ่านสถานการณ์ที่ขัดแย้งกัน ระหว่างคำศัพท์คำว่า “ฝนตก” และ “แดดออก” เนื่องจากลูกสาวคนโตต้องการฝนเพราะเป็นชาวสวน ส่วนลูกสาวคนเล็กต้องการแดดเพราะเป็นช่างปั้นหม้อ

ดังนั้นผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนให้เด็กเข้าใจว่าความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน

สรุปได้ว่าจากตัวอย่างที่ 1 และ 2 พบว่าการถ่ายทอดคำศัพท์นามธรรมผ่านพฤติกรรมและบทสนทนาของตัวละครช่วยให้เด็กปฐมวัยเข้าใจแนวคิดนามธรรมผ่านการสังเกตการกระทำและคำพูดของตัวละคร กลวิธีนี้จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจด้านความแตกต่างและการอยู่ร่วมกันในสังคม

2. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านเหตุและผล

กลวิธีนี้พบในนิทานจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1. ความโลภและความริษยา 2. คนตระหนี่กับทองคำ และ 3. นักโทษประหารกับมารดา ดังนี้

ตัวอย่างที่ 3

“ข้าต้องการเพชรนิลจินดาและทองคำเต็มห้อง” ชายผู้มีความโลภนี้กขอพรเป็นคนแรก แต่แล้วเขาก็ต้องเสียใจเพราะพี่น้องได้รู้ว่าเพื่อนของตนจะต้องได้เพชรนิลจินดาถึงสองห้อง แม้จะสมปรารถนาชายผู้มีความโลภก็หาความสุขใจมิได้แม้แต่น้อย

(ความโลภและความริษยา, หน้า 102)

จากตัวอย่างที่ 3 ทำให้ได้เห็นว่าคำศัพท์คำว่า “ความโลภ” ไม่ได้ทำให้คนสุขใจ และทำให้เห็นอารมณ์ด้านลบอย่างชัดเจน

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนเน้นการสอนคำศัพท์โดยสะท้อนผลทางอารมณ์และความรู้สึกผ่านสภาพจิตใจของตัวละคร

ตัวอย่างที่ 4

วันหนึ่งขโมยผ่านมาพบเห็นเข้าโดยบังเอิญ เมื่อชายตระหนี่ชื่นชมทองของตนเป็นที่พอใจและฝังไว้อย่างเดิมเรียบร้อยแล้วจึงกลับบ้าน ขโมยที่แอบซุ่มอยู่ได้ขุดเอาทองไปทั้งหมด วันรุ่งขึ้นเมื่อรู้ว่าทองของตนหายไปหมดสิ้น ชายตระหนี่จึงนั่งร้องไห้เสียใจอยู่ตามลำพัง

(คนตระหนี่กับทองคำ, หน้า 189)

จากตัวอย่างที่ 4 คำศัพท์คำว่า “ตระหนี่” ใช้เปรียบเทียบกับคนที่ไม่ยอมใช้จ่ายเงินกับสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนให้เด็กเข้าใจว่าทรัพย์สินเมื่อหามาได้แล้วไม่ถูกนำมาใช้ก็ไม่เกิดประโยชน์

ตัวอย่างที่ 5

“แม่อย่าร้องไห้เลย” นักโทษผู้เป็นลูกชายกล่าวเสียงเย็นชา “ตอนที่ผมเป็นเด็กเที่ยวลักขโมยของผู้อื่นมาให้ ถ้าแม่ดูด่าสั่งสอนแทนที่จะชมเชยให้ท้าย วันนี้ผมจะต้องถูกประหารหรือ”

(นักโทษประหารกับมารดา, หน้า 234)

จากตัวอย่างที่ 5 คำศัพท์คำว่า “ลักขโมย” ในวัยเด็กโดยที่ผู้ปกครองไม่เคยดูด่าหรือสั่งสอนย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนให้เด็กเข้าใจว่าการสอนผิย้อมนำไปสู่ผลร้ายในอนาคตที่มีผลมาจากการเลี้ยงดู

สรุปได้จากตัวอย่างที่ 3 4 และ 5 พบว่าการเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลจะช่วยให้เด็กปฐมวัยเข้าใจคำศัพท์นามธรรมผ่านผลลัพธ์ที่จับต้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการด้านการคิดของเด็กในวัยนี้

3. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านสถานการณ์ปัญหา

กลวิธีนี้พบในนิทานจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1. เด็กเล่นน้ำ และ 2. คนเลี้ยงวัวกับวัวที่หายไป ดังนี้

ตัวอย่างที่ 6

“ผมกำลังจะจมน้ำตายอยู่แล้วครับ โปรดช่วยชีวิตให้รอดก่อน แล้วค่อยเทศนาสั่งสอนไม่ได้หรือ” (เด็กเล่นน้ำ, หน้า 32)

จากตัวอย่างที่ 6 สะท้อนให้เห็นถึงการลำดับความสำคัญและการตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้เด็กเข้าใจความหมายของคำว่าสิ่งที่ควรทำก่อนและสิ่งที่ควรทำทีหลัง

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนโดยใช้สถานการณ์เป็นสารตั้งต้นแล้วให้เด็กเข้าใจว่าการกระทำที่ถูกต้องต้องสอดคล้องกับเวลาและสถานการณ์

ตัวอย่างที่ 7

เมื่อวัวตัวหนึ่งหายไปจากฝูง คนเลี้ยงวัวจึงออกติดตามหาทั้งในละแวกบ้านและในป่าแต่ก็ไม่พบ จึงบนบานเทพารักษ์เจ้าป่าเจ้าเขาว่าหากได้พบหัวขโมยที่ลักวัวไปจะถวายลูกแกะให้ตัวหนึ่ง เมื่อคำกล่าวบนบานเสร็จแล้วคนเลี้ยงวัวจึงขึ้นไปยืนมองหาหัวของตนบนก้อนหิน ทันใดนั้นเขาก็เห็นสิ่งโตตัวหนึ่งซึ่งเป็นผู้ขโมยวัวมากำลังแทะเนื้อวัวของเขาอย่างเอร็ดอร่อย คนเลี้ยงวัวตกใจแทบสิ้นสติรีบยกมือขึ้นบนบานใหม่อีกครั้ง

(คนเลี้ยงวัวกับวัวที่หายไป, หน้า 267)

จากตัวอย่างที่ 7 จะเห็นได้ว่าคำศัพท์คำว่า “บนบาน” เป็นการขอพรจากเทพเจ้าตามที่มนุษย์ต้องการ แต่เมื่อได้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วมนุษย์ย่อมอยากได้สิ่งอื่นต่อ ๆ ไปอีก

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนให้เด็กเข้าใจว่าความต้องการของมนุษย์ย่อมไม่มีที่สิ้นสุด

สรุปได้จากตัวอย่างที่ 6 และ 7 พบว่าการใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นสารตั้งต้นจะช่วยให้เด็กปฐมวัยเข้าใจคำศัพท์นามธรรมที่เกี่ยวกับการตัดสินใจและการลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ กลวิธีนี้ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดและการตัดสินใจอย่างเหมาะสมกับบริบท

4. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านการเปรียบเทียบเชิงรูปธรรม

กลวิธีนี้พบในนิทานจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1. กระจเป่าสองใบ 2. มัดแขนงไม้ 3. กัปตันนายเรือกับผู้โดยสาร 4. เศรษฐีกับยาจก 5. คนเรือแตกกับกวี และ 6. พ่อค้าถ่านหินกับฝ่าย ดังนี้

ตัวอย่างที่ 8

“มนุษย์ทุกคนมีกระจเป่าประจำตัวอยู่สองใบซึ่งบรรจุความซื่อเอาไว้เต็มใบที่อยู่ด้านหน้าบรรจุความซื่อของผู้อื่น ส่วนใบที่อยู่ด้านหลังบรรจุความซื่อของตัวเอง”

(กระจเป่าสองใบ, หน้า 53)

จากตัวอย่างที่ 8 เป็นการสอนแบบเปรียบเทียบด้วยคำว่า “กระจเป่า” และ “ความซื่อ” เพื่อให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับการมองเห็นความผิดของตนเองและผู้อื่น

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนคำศัพท์โดยใช้สิ่งของหรือสัญลักษณ์ที่เด็กเข้าใจง่าย เพื่อลดความซับซ้อนของความเชิงนามธรรมให้กลายเป็นรูปธรรม

ตัวอย่างที่ 9

ขานากกล่าวกับลูก ๆ ทุกคน “ตราบดีที่พวกเจ้าสามัคคีกลมเกลียวกันเหมือนแขนงไม้ในมัด จะไม่มีผู้ใดมาทำอันตรายได้ แต่เมื่อใดที่พวกเจ้าแตกแยกกันเหมือนแขนงไม้แต่ละรัง ย่อมถูกศัตรูทำลายได้โดยง่าย”

(มัดแขนงไม้, หน้า 106)

จากตัวอย่างที่ 9 จะเห็นได้ว่าคำศัพท์คำว่า “สามัคคี” ได้สอนผ่านการทดลองจริงและทำให้เด็กเห็นภาพจริง

ดังนั้นผู้สอนสามารถใช้แขนงไม้เป็นสื่อการสอนในการเปรียบเทียบเพื่อช่วยให้เด็กปฐมวัยเข้าใจเรื่องความสามัคคีผ่านวัตถุที่สามารถจับต้องได้

ตัวอย่างที่ 10

กัปตันนายเรือซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวกับทะเลมาอย่างโชกโชนได้กล่าวเตือนทุกคนว่า “พวกท่านอย่าเพิ่งตืออกดีใจกันจนเกินเหตุ ขอให้ลูกเรือเข้าประจำหน้าที่ของตนเพื่อนำเรือแล่นไปสู่จุดหมายโดยเร็วด้วยไม่ควรประมาท เพราะไม่แน่ว่าพายุอาจจะเกิดขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้”

(กัปตันนายเรือกับผู้โดยสาร, หน้า 94)

จากตัวอย่างที่ 10 เป็นการสอนแบบเปรียบเทียบชีวิตมนุษย์กับเรือกลางทะเลด้วยคำว่า “ประมาท”

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนคำศัพท์คำว่า “ความไม่ประมาท” กับ “ชีวิต” เพื่อให้เด็กเข้าใจความไม่แน่นอนของชีวิต

ตัวอย่างที่ 11

เศรษฐีคนหัวเรา “เจ้าคงไม่เชื่อว่าการมั่งมีเงินทองบางทีก็สร้าง **ความทุกข์** ให้ได้เหมือนกัน ถ้าไม่เชื่อก็เอาอย่างนี้ซิ ข้าจะให้เหรียญทองคำแก่เจ้าสักร้อยเหรียญ แล้วลองดูซิว่าเจ้าจะมี **ความสุข** เหมือนอย่างที่เป็นอยู่ใหม่อีกไหม”

ชายผู้ยากจนแทบกระโดดด้วยความดีใจ เพราะผู้ที่มีทรัพย์สินขนาดนี้ก็ต้องเป็นเศรษฐีนั่นเอง นับแต่วันนั้นมาเข้าเฝ้าแต่คอยระแวงระวังกลัวโจรจะมาปล้น

(เศรษฐีกับยาก, หน้า 204)

จากตัวอย่างที่ 11 คำว่า “ความทุกข์” และ “ความสุข” ได้สอนผ่านการมีทรัพย์สินเงินทองของเศรษฐีและยาก ถึงแม้ยากจะได้รับเหรียญทองคำร้อยเหรียญก็ไม่ได้มีความสุขขึ้นมาเลย

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนเรื่องความทุกข์และความสุข โดยให้เด็กเข้าใจว่าการมีความสุขไม่ได้ขึ้นอยู่กับทรัพย์สินเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 12

“...ทรัพย์สินอันมีค่าที่สุดของข้าพเจ้ามีอยู่ในตัวแล้ว ตอนนี้ขอเพียงหาไม้ให้ได้สักแผ่นเพื่อผูกตัวเข้าฝักให้ได้นั่น” (คนเรือแตกกับกวี, หน้า 26)

จากตัวอย่างที่ 12 คำศัพท์คำว่า “ทรัพย์สิน” เป็นคำศัพท์ที่ไม่ได้หมายถึงทรัพย์สินเงินทอง แต่หมายถึงความรู้ความสามารถของบุคคล แม้ว่าเรือจะแตกและถูกโจรแย่งชิงสมบัติไป แต่ความรู้สามารถติดตัวเราไปทุกที่ไม่มีใครแย่งชิงไปได้

ดังนั้นผู้สอนสามารถสอนคำศัพท์โดยชี้ให้เห็นว่าความรู้ติดตัวเราไปได้เสมอต่างจากสิ่งของที่สูญหายแล้วสูญหายเลย

ตัวอย่างที่ 13

“ขอบคุณในความกรุณาของท่าน แต่น่าเสียดายที่เราไม่อาจรับค่าเชิฐได้ เพราะกลัว **ฝ้าย** ของเราจะถูกฝุ่นถ่านหินจับจนสกปรก” พ่อค้าฝ้ายตอบปฏิเสธอย่างนินมวลง

(พ่อค้าถ่านหินกับฝ้าย, หน้า 136)

จากตัวอย่างที่ 13 เป็นการเปรียบเทียบระหว่างคำว่า “ฝ่าย” หมายถึง คนดี และ “ถ่านหิน” หมายถึง คนชั่ว เป็นการสอนเรื่องการคบคนที่มีผลต่อชีวิต
ดังนั้นผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมได้

สรุปได้ว่าจากตัวอย่างที่ 8 9 10 11 12 และ 13 พบว่าการแสดงให้เห็นวัตถุสิ่งของที่เด็กสามารถจับต้องและจินตนาการได้ จะช่วยลดความซับซ้อนของคำศัพท์นามธรรม ทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเข้าใจความหมายภาพและวัตถุที่ใกล้ตัว

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์นิทานอีสปที่มีตัวละครหลักเป็นมนุษย์ จำนวน 13 เรื่อง พบว่ากลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมในภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกออกเป็น 4 กลวิธีหลัก ได้แก่ 1. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านพฤติกรรมของตัวละคร ซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจแนวคิดนามธรรมผ่านการกระทำและคำพูดของตัวละคร 2. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านเหตุและผล โดยแสดงผลลัพธ์ของการกระทำที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ ความรู้สึก และชีวิตของตัวละคร 3. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านสถานการณ์ปัญหา ซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจคำศัพท์นามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและการลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ และ 4. กลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านการเปรียบเทียบเชิงรูปธรรมโดยใช้วัตถุ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ที่เด็กสามารถจินตนาการและจับต้องได้ เพื่อลดความซับซ้อนของแนวคิดนามธรรม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Piaget (1964) ที่ว่าเด็กปฐมวัยอยู่ในช่วงพัฒนาการในการทำความเข้าใจระหว่างเหตุและผล และจะรับรู้เฉพาะสิ่งที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ดังนั้นกลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมผ่านนิทานอีสปจึงช่วยให้เด็กเชื่อมโยงความหมายของคำกับผลลัพธ์ที่ปรากฏในเรื่องได้อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของอรุณวรรณ นิตุธร (2561) ที่กล่าวว่าการถ่ายโยงความหมายจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปสู่นามธรรมจะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพและเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกลวิธีการเปรียบเทียบเชิงรูปธรรมที่พบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่านิทานสามารถทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการอธิบายคำศัพท์นามธรรมที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

อีกทั้งการที่นิทานอีสปที่มีตัวละครเป็นมนุษย์จะช่วยให้เด็กปฐมวัยสามารถเชื่อมโยงเรื่องราวกับประสบการณ์ของตนเองได้ดีกว่านิทานที่มีตัวละครเป็นสัตว์ หากผู้สอนมีบทบาทในการอธิบายและตั้งคำถาม ประกอบการเล่าเรื่องอย่างเหมาะสม จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจคำศัพท์นามธรรมและพัฒนาทักษะทางภาษาได้อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษากลวิธีการสอนคำศัพท์นามธรรมจากสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากนิทานอีสป

เอกสารอ้างอิง

ธนาภิต. (2541). *อมตะนิทานอีสป*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อรุณวรรณ นิตุธร. (2561). *อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับสัตว์ในนิทานอีสป*. วารสารมนุษยกับสังคม, 3(2), 117-128.

Cherry, K. (2025). Piaget's 4 Stages of Cognitive Development Explained. Retrieved 26 January 2025, from <https://www.verywellmind.com/piagets-stages-of-cognitive-development-2795457>

Piaget, J. (1964). Cognitive Development in Children: Piaget. *Journal of Research in Science Teaching*, 2, 176-186.